

Prilagajanje odmerjanja zdravil glede na oceno ledvične funkcije

Aleš Mrhar, Martina Sabotin, Katja Trobec

Serumska koncentracija kreatinina (S_{kr}) daje le grobo oceno hitrosti glomerulne filtracije (GFR). Endogeni očistek kreatinina (ECC) oceni GFR bolje, vendar se ta preiskava ne izvaja rutinsko pri vsakem bolniku. Prilagajanje odmerkov zdravil pri ledvičnem popuščanju pa večinoma temelji ravno na oceni GFR. S samim podatkom S_{kr} se torej zlahka spregleda bolnike z že prisotnim ledvičnim popuščanjem. S tem je lahko vprašljivo tako spremljanje napredovanja ledvičnega popuščanja kot tudi prilagajanje odmerjanja zdravil.

Na podlagi rutinsko izmerjene S_{kr} smo vsem bolnikom, ki so se zdravili v izbranem obdobju v Bolnišnici Golnik KOPA, izračunali oceno GFR po Modification of Diet in Renal Disease Study enačbi (MDRD). Bolnikom z rezultatom manjšim od 60 mL/min/1,73 m² smo določili še koncentracijo kreatinina v 24-urnem urinu, ECC ter ocene ledvičnih očistkov po Cockcroft-Gaultovi enačbi (CG), Cockcroft-Gaultovi enačbi z upoštevanjem mišične mase (CGMM) ter po MDRD enačbi. Izbrali smo enačbo, ki je najbolje korelirala z ECC ter ugotovili razlike v prilagajanju odmerkov zdravil glede na ECC.

Značilnih razlik med korelacijskimi faktorji, ki opredeljujejo odnos med posameznimi enačbami in ECC nismo dokazali. CG je pokazala slabšo korelacijo v primerjavi z CGMM ter MDRD. A za razliko od CGMM sta CG in MDRD izkazali skladnost z ECC pri primerjavi srednjih vrednosti ledvičnih očistkov in pri primerjavi porazdelitve bolnikov znotraj posameznih intervalov prilagajanja odmerjanja zdravil pri ledvičnem popuščanju. MDRD in CG pri bolnikih s komorbidnimi boleznimi in oceno GFR manjšo od 60 mL/min/1,73 m² dajeta enako dobro oceno GFR kot ECC. Tudi prilagajanje odmerjanja zdravil z uporabo teh dveh enačb je skladno s prilagajanjem glede na ECC.

V Bolnišnici Golnik KOPA smo ugotavljali uporabnost enačb za oceno ledvične funkcije tudi pri bolnikih s pljučnim rakom. Glede na vzeti standard (ECC) se je kot najbolj uporabna izkazala Wrightova formula, ki je bila edina razvita na onkoloških bolnikih. Pri tej populaciji bolnikov, nagnjenih h kaheksiji, se je pokazal pomemben vpliv BSA (površine) in BMI (mase) bolnika na točnost ocene ledvične funkcije.